

Enheten för ekonomi, planering och anskaffning
Tomas Jonsson, 010-730 99 27

Regeringen
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Arbetsmiljöverkets budgetunderlag för åren 2024-2026

Arbetsmiljöverket överlämnar härmed budgetunderlag för räkenskapsåren 2024 - 2026. Utgångspunkten för beräkningarna är regleringsbrevet för år 2023 och myndighetens tilldelade anslag för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv för anslaget 2:1 och 2:6.

Motiven redovisas i **bilaga 1**.

Förslag till finansiering med mera återfinns i **bilaga 2**.

Hemställan

Med stöd av vad som anförs i budgetunderlaget hemställer AV

- att regeringen godkänner den föreslagna finansieringen av verksamheten för de närmaste tre räkenskapsåren,
- att regeringen godkänner den föreslagna nivåhöjningen av anslag 2:1 Arbetsmiljöverket ap. 1, Förvaltningskostnader (ram) enligt budgetpropositionen för år 2023,
- att regeringen ger AV ett bemyndigande med 20 000 000 kronor på ramanslagets anslagspost 2:6, ap. 1, medel för regional skyddsombudsverksamhet,
- att regeringen ger AV ett bemyndigande med 1 500 000 kronor på ramanslagets anslagspost 2:1, ap. 2, medel för arbete mot arbetslivskriminalitet,
- att regeringen ger AV ett bemyndigande med 500 000 kronor på ramanslagets anslagspost 2:1, ap. 3, medel för statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden,
- att regeringen fastställer låneramen till 35 000 000 kronor för år 2024,
- att regeringen bestämmer anslagskrediten för år 2024 till 3 procent av anslaget,
- att regeringen bestämmer AVs räntekontokredit till 60 000 000 kronor.

Beslut

Detta beslut har fattats av generaldirektör Erna Zelmin. Ekonomichef Tomas Jonsson har varit föredragande.

Erna Zelmin

Tomas Jonsson

Bilagor:

Bilaga 1. Motiv för Arbetsmiljöverkets ramanslag

Bilaga 2. Förslag till finansiering med tabeller samt utökad information om investeringar i budgetunderlaget.

Sändlista:

Arbetsmarknadsdepartementet,
Ekonomistyrningsverket,
Finansdepartementet,
Riksdagens utredningstjänst,
Riksrevisionen och
Statskontoret

Motiv för Arbetsmiljöverkets ramanslag från och med år 2024

Nuläge 2023 och anslagmedlen för åren 2024-2026

Myndighetens uppdrag

Vi ansvarar enligt vår instruktion bland annat för arbetsmiljö-, arbetstids- och utstationeringsfrågor samt vissa frågor kopplade till marknads kontroll och den Europeiska arbetsmyndigheten, ELA. Inom ramen för ansvarsområdet ska vi verka för goda förhållanden i arbetsmiljön och på arbetsmarknaden samt främja samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare på arbetsmiljöområdet. Vi ska också arbeta för att regelverket inom vårt verksamhetsområde följs.

Som ett led i Sveriges genomförande av visselblåsardirektivet¹, har vi nyligen enligt förordningen (2021:949) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden också fått i uppdrag att bl.a. se till att verksamhetsutövare uppfyller sina skyldigheter att ha interna rapporteringskanaler och förfaranden för rapportering och uppföljning enligt lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

I årsredovisningen för 2022² har vi samlat beskrivit verksamheten och resultaten inom de fyra kärnområdena analys, inspektion, kommunikation och regler.

Ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet

Vår ledstjärna i arbetet är att ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet. Den stämmer väl överens med den nollvision om att ingen ska dö till följd av arbete som ska präglade arbetsmiljöarbetet enligt regeringens arbetsmiljöstrategi³. Genomförandet av arbetsmiljöstrategin 2021–2025 är en viktig del i att stärka arbetet med att uppnå målet för arbetslivspolitik⁴.

Regeringens arbetsmiljöstrategi med åtgärdsplaner och EU:s strategiska ram för arbetsmiljön 2021-2027

Regeringens arbetsmiljöstrategi har varit vägledande de senaste åren och ska så vara fram till och med 2025.

---

¹ Jfr Prop. 2020/21:193 och lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

² Dnr 2022/066761

³ En god arbetsmiljö för framtiden – regeringens arbetsmiljöstrategi 2021–2025 (Skr. 2020/21:92)

⁴ Prop. 2022/23:1, UO 14 s.83

EU:s strategiska ram för arbetsmiljön 2021-2027⁵ tar också avstamp i att förutse och hantera förändringar i arbetslivet, förbättra förebyggandet av arbetsolyckor och sjukdomar samt att öka beredskapen för eventuella framtida hälsorisker

I samband med årsredovisningen för 2022 och detta budgetunderlag har vi lämnat den tredje åtgärdsplanen⁶ till regeringen, till vilken vi hänvisar. I åtgärdsplanen beskriver vi de främsta åtgärderna vi vidtar inom de fyra prioriterade områdena (*en utökad nollvision, arbetsmiljön inom välfärden, digitalisering och arbetslivskriminalitet*) vi identifierat som de viktigaste för att nå strategins mål, delmål och prioriteringar.

Historiskt hög anslagsökning speglar höjd ambitionsnivå

I regleringsbrevet för 2023 har regeringen höjt anslaget permanent med cirka 25 miljoner kronor jämfört med 2022. Det är en fortsättning på en historiskt stor satsning som görs på verksamheten. Medlen ska enligt regleringsbrevet för 2023 användas för att fortsätta arbetet med att effektivisera tillsynsverksamheten och att antalet inspektioner ska öka. Utöver det ska arbetet mot arbetslivskriminalitet ges fortsatt stort fokus. I budgetpropositionen för 2023 föreslår regeringen dessutom att anslaget ska öka även för år 2024 med cirka 25 miljoner kronor. Det finns även fortsatta politiska förväntningar om ökat fokus på arbetsmiljön inom välfärden, inte minst i kölvattnet av pandemin.

Den fortsatta anslagsökningen är ett tydligt uttryck för en höjd ambitionsnivå i arbetsmiljöpolitiken. Anslagshöjningen påverkar på ett avgörande sätt de insatser vi planerar för och dessa framgår av den uppdaterade åtgärdsplanen till vilken hänvisas.

När det gäller regeringsuppdraget⁷ om att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan kan vi behöva återkomma vid senare tillfälle om vi bedömer att det finns behov av ytterligare resurser för att genomföra uppdraget, t.ex. behov av ytterligare rekryteringar, kostnader för viss omorganisering av verksamheten samt för lokaler och annan infrastruktur. Vi har utvecklat vår egen organisation med målet att vid halvårsskiftet 2024 ska cirka 60 inspektörer arbeta specifikt med tillsyn mot arbetslivskriminalitet.

I uppdraget ingår att genomföra gemensamma informationsinsatser. Samtliga deltagande myndigheter omfattas av denna del av uppdraget. Vi har tolkat uppdraget så att samtliga deltagande myndigheter också ska stå för sin andel av kostnaden för insatserna. Vi kan konstatera att alla deltagande myndigheter inte delar vår tolkning av uppdraget, vare sig när det gäller att delta eller att bidra med att stå för kostnaderna. Att påverka attityd och beteende kräver kontinuitet i

---

⁵ EU:s strategiska ram för arbetsmiljö 2021-2027, Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen i ett föränderligt arbetsliv.

⁶ Regeringsbeslut Uppdrag att ta fram åtgärdsplaner till regeringens arbetsmiljöstrategi för 2021-2025 A2021/00338.

⁷ A2022/00333

kommunikationen och starka budskap som anspelar på emotionella värden. Det är svårt att på ett effektivt sätt producera det gemensamt för myndigheter som har skilda grunduppdrag och syn på kampanjernas bidrag. I denna del skulle vi önska tydligare styrning från regeringens sida.

Ett omfattande arbete pågår inom programmet för en utökad nollvision. Inte minst med kommunikationsinsatser med huvudbudskapet ”odramatiska berättelser”. En nollmätning har gjorts för att i framtiden kunna bedöma effekterna av kommunikationen som ska pågå under ett antal år framåt. Den pågående regelförnyelsen är en central del av den utökade nollvisionen.

Från och med 2023 ökar vi intensiteten i arbetet med att öka digitaliseringen av verksamheten på ett säkert sätt för att på så sätt öka såväl den externa som interna nyttan.⁸ Statskontoret rekommenderade i sin analys 2021 att vi bör skapa tillräckligt utrymme i planeringen och budgeten för att kunna ta sig an att digitalisera verksamheten med större kraft. Fokus bör vara på de investeringar som ger störst nytta för myndighetens verksamhet och som minskar kostnaderna. Detta har vi nu tagit fasta på när vi inrättat en enhet för digitalisering.

Viktigt med långsiktighet i finansieringen

Regeringens arbetsmiljöstrategi har en långsiktig inriktning, vilket vi fortsatt bedömer kräver såväl långsiktiga insatser som långsiktiga satsningar när det gäller resurser. Det är något som vi utgår ifrån i planeringen av verksamheten och vid framtagandet av de årliga åtgärdsplanerna kopplade till arbetsmiljöstrategin.

Vi har med start under 2022 genomfört omfattande rekryteringar av både fler personer som ska utbildas till arbetsmiljöinspektörer och andra kategorier medarbetare i syfte att stärka hela vår tillsyn. Regeringsuppdraget att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan har också ställt krav på såväl rekryteringar som investeringar av olika slag.

För att vår samlade verksamhet ska kunna genomföras på ett långsiktigt, trovärdigt, säkert och stabilt sätt krävs att de av regeringen i budgetpropositionen⁹ aviserade anslagsökningarna även för år 2024 förverkligas. Genomförda och aviserade anslagsökningar innebär för oss att verksamheten kommit att utökas på ett sätt som i praktiken innebär att verksamhetens omfattning tagits till helt ny nivå. Med denna utveckling av anslagsramen kan vi fortsätta att genomföra och utveckla verksamheten i enlighet med arbetsmiljöstrategin. Att nu över tid bibehålla den uppnådda nivån och utöka anslaget utifrån den aviserade nivåhöjningen bedöms vara av yttersta vikt. Det är inte ett effektivt användande av statens resurser om vi rekryterar personer eller

---

⁸ Jfr Statskontorets myndighetsanalys 2021:7

⁹ Prop. 2022/23:1, UO 14 s.84

investera i lokaler och annan infrastruktur – i vissa fall också tillsammans med andra myndigheter - som vi sedan behöver avveckla.

Det förändrade säkerhetspolitiska läget påverkar genomförandet av verksamheten

Det nya säkerhetspolitiska läget ställer krav på att vi som myndighet säkrar upp våra möjligheter att fortsatt genomföra vårt uppdrag och att vi har ett säkerhetsarbete inom myndigheten som tillräckligt väl skyddar vår verksamhet, våra medarbetare och vår information och våra IT-system. Ett förstärkningsarbete av säkerheten och säkerhetsskyddet påbörjades i myndigheten under 2022 och kommer att fortsätta de kommande åren. Förstärkningsarbetet syftar till att möta regelkrav inom säkerhetsområdet och säkerställa att våra uppdrag genomförs på ett säkert sätt även under kriser och andra påfrestningar på samhället. Omvärldsläget i kombination med regeringsuppdraget om att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet tillsammans med andra myndigheter tydliggör behovet av ett robust säkerhetsarbete som även fungerar tillsammans med våra samarbetspartners.

Arbetsmiljön inom välfärden

Som vi skriver i åtgärdsplanen vi nu lämnar till regeringen är arbetsmiljön inom välfärden ett centralt område för vår tillsyn. För att vi ska klara av att behålla och utveckla vår välfärd i den demografiska utmaning som ligger framför oss är det viktigt att allt fler orkar, vill och kan arbeta ett helt arbetsliv inom välfärden. För att nå dit kommer myndigheten att under hela strategiperioden, 2022–2025, bland annat utveckla arbetssätt och metoder för tillsyn av arbetsmiljön i välfärden.

Arbetsmiljön i välfärdsyrkena är ofta kvinnodominerade och därför en central jämställdhetsfråga. Arbetsmiljön är arbetsgivarens ansvar men det är viktigt att omfattningen av den kontroll av arbetsmiljön som är vårt uppdrag kan matcha de utmaningar som vi ser.

Under 2022 tog vi fram en nulägesanalys av arbetsmiljön inom välfärden. Vården har länge haft en hög arbetsbelastning, vilket blev ännu tydligare under Covid19-pandemin. Det kan också finnas många arbetstagare som har kvarvarande besvär efter att ha varit sjuka i covid-19. Vi har under 2022 börjat en nationell tillsynsinsats med fokus på vård och omsorgssektorn med anledning av långvarig och hög arbetsbelastning och efterdyningar av pandemin med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö. Aktiviteten planeras pågå hela 2023 med eventuell förlängning under 2024.

Skolan är ett annat område där vi ser särskilt behov av tillsyn. Vi genomför under 2023-2024 inspektioner med fokus på arbetsgivarens rutiner för det förebyggande arbetet med att undanröja risker för hot och våld i skolan. Även fokus på att rapportera och hantera och utreda inträffade tillbud ingår i tillsynen.

Begäran om ytterligare bemyndiganden

Nedan redogörs för skälen till begäran om ytterligare två bemyndiganden dels vad gäller statsbidrag till arbetsmarknadens parter och dels till statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Statsbidrag till arbetsmarknadens parter

Sedan flera år har vi haft uppdraget att enligt förordningen (2018:1404) pröva och betala ut statsbidrag till arbetsmarknadens parter för att främja kunskapsutbyte och samverka med myndigheter i syfte att motverka brott och andra regelöverträdelser i arbetslivet.

Ända sedan starten har vi kunnat konstatera att det varje år kommer in ett mycket litet antal ansökningar att få ta del av statsbidraget. Detta trots egna och myndighetsgemensamma insatser över åren för att motivera parterna till att söka bidrag. De skäl som parterna angett för att de inte i större utsträckning söker medel är att den reella tiden för nyttjandet av statsbidraget - på grund av att statsbidraget löper per kalenderår - bedöms vara mycket kort; cirka åtta - nio månader från det att beslut om statsbidrag fattats till dess sista dag för genomförande. För ett ökat nyttjande av statsbidraget vill vi därför föreslå för regeringen att skapa förutsättningar för att statsbidrag kan beviljas för flera år, dvs. att det införs ett bemyndigande så att beslut kan fattas för fler år än ett i taget.

Statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden

Utifrån erfarenheterna med statsbidraget enligt förordningen (2018:1404) är det troligt att antalet ansökningar om att få ta del av medel enligt förordning (2021:950) om statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden också blir lågt. För ett ökat nyttjande av statsbidraget vill vi därför även här föreslå för regeringen att skapa förutsättningar för att statsbidrag kan beviljas för flera år, dvs. att det införs ett bemyndigande så att beslut kan fattas för fler år än ett i taget.

Verksamhetens finansiering

Arbetsmiljöverket (AV) föreslår följande finansiering för åren 2024-2026 i 2023 års prisnivå. I bilaga 1 motiverar vi föreslagen anslagsfinansiering.

Tabell 1 Förslag till finansiering 2024-2026 (tkr)

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Utgiftsområde 14, Anslag 2:1 Arbetsmiljöverket					
ap. 1 Förvaltningskostnader (ram)	724 122	777 520	777 520	777 520	777 520
ap. 1 Förvaltningskostnader Höjning enligt Budgetpropositionen för 2022	0	0	23 617	23 617	23 617
ap. 2 Medel för arbete mot arbetslivskriminalitet (ram)	33 536	40 000	40 000	40 000	40 000
ap. 3 Medel för statsbidrag för info och rådgivning skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (ram)	200	1 500	1 500	1 500	1 500
Utgiftsområde 14, Anslag 2:6 Regional skyddsombudsverksamhet					
ap. 1 Regional skyddsombudsverksamhet Arbetsmiljöverket (ram)	111 179	112 000	112 000	112 000	112 000
Avgiftsintäkter som disponeras, enligt den indelning regeringen beslutat; Den särskilda informationsverksamheten	721	1 100	1 100	1 100	1 100
Övriga intäkter som disponeras, bidrag	2 065	3 000	3 000	3 000	3 000
Övriga intäkter som disponeras, övrigt	997	2 200	2 200	2 200	2 200
Summa	872 620	937 320	960 937	960 937	960 937
Avgiftsintäkter som redovisas mot inkomsttitel enligt den indelning regeringen beslutat	0	0	0	0	0

Avgiftsbelagd verksamhet

AV disponerar intäkter gällande avgiftsfinansierad verksamhet för särskild informationsverksamhet. Vi ser en minskad försäljning vilket sannolikt kan förklaras med att det inte givits ut mer än ett fåtal nya föreskrifter samt att möjligheten att prenumerera på nya föreskrifter upphörde 2020. Framtidens prissättning och hantering efter införandet av den nya regelstrukturen är i dagsläget ej fastställd och osäkerhet råder i vilken omfattning detta kommer att påverka våra intressenter och därmed våra kommande intäkter.

Tabell 2 Avgiftsfinansierad verksamhet 2024-2026 (tkr)

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräkn.	2025 Beräkn.	2026 Beräkn.
Resultat från föregående år	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter som disponeras	721	1 100	1 100	1 100	1 100
Kostnader för avgiftsintäkter	721	1 100	1 100	1 100	1 100
Akkumulerat resultat	0	0	0	0	0

Anläggningstillgångar

I tabellen nedan anges AVs totala investeringsbehov i anläggningstillgångar. Immateriella investeringar består framförallt av utveckling av system. De materiella investeringarna avser främst anläggningstillgångar för ett större inköp av datorer och bildskärmar år 2023 samt 2026. Vi har påbörjat arbetet med nödvändiga investeringar när det gäller att öka digitaliseringen av verksamheten. Detta för att ge myndighetens samlade tillsynsverksamhet förutsättningar att öka effektiviteten genom att på sikt öka tillgängligheten till myndighetens olika digitala forum och verktyg. Hur detta exakt kommer att påverka kommande investeringar är i nuläget osäkert. Under 2022 anskaffades ett lagringssystem, vilken står för större delen av 2022 års utfall.

Tabell 3 Verksamhetsinvesteringar 2024-2026 (tkr)

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräkn.	2025 Beräkn.	2026 Beräkn.
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	0	4 550	8 000	8 000	8 000
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	8 630	14 445	8 500	8 500	19 500
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	0	0	0	0	0
Summa verksamhetsinvesteringar	8 630	18 995	16 500	16 500	27 500
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	8 630	18 995	16 500	16 500	27 500
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Anslag (efter medgivande av regeringen)					
Summa finansiering	8 630	18 995	16 500	16 500	27 500

Tabell 5.2 Beställningsbemyndigande (tkr)

Anslag 2:1, ap. 2 Medel för arbete mot arbetslivskriminalitet

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräkn.	2025 Beräkn.	2026 Beräkn.	2027- 2027 Beräkn.
Ingående åtaganden	-	-	-	1 500	1 500	1 500
+ nya åtaganden	-	-	1 500	1 500	1 500	1 500
- Infriade åtaganden	-	-	-	-1 500	-1 500	-1 500
Varav infriade åtaganden av utstående åtaganden år 2023	-	-	-	0	0	0
Utestående åtaganden vid årets slut	-	-	1 500	1 500	1 500	1 500
Tilldelad/föreslagen bemyndigande ram	-	-	1 500	1 500	1 500	1 500

Tabell 5.3 Beställningsbemyndigande (tkr)

Anslag 2:1, ap. 3 Medel för statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräkn.	2025 Beräkn.	2026 Beräkn.	2027- 2027 Beräkn.
Ingående åtaganden	-	-	-	500	500	500
+ nya åtaganden	-	-	500	500	500	500
- Infriade åtaganden	-	-	-	-500	-500	-500
Varav infriade åtaganden av utstående åtaganden år 2023	-	-	-	0	0	0
Utestående åtaganden vid årets slut	-	-	500	500	500	500
Tilldelad/föreslagen bemyndigande ram	-	-	500	500	500	500

Övriga villkor

Räntekontokredit

År 2023 är tilldelad kredit på 60 miljoner kronor. Vi har inte nyttjat denna under 2022. AV föreslår att räntekontokrediten behålls på samma nivå budgetåren 2024-2026.

Tabell 6 Räntekontokredit i Riksgäldskontoret (tkr)

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräkn.
Maximalt utnyttjad räntekontokredit under året	0	0	0
Minsta behållning på räntekontot under året	58 130	30 000	30 000
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret	106 320	70 000	70 000
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	0	0	0
Beslutad/föreslagen räntekontokredit	60 000	60 000	60 000

Anslagskredit och anslagssparande

AV har för 2023 tilldelats en anslagskredit om 24,6 miljoner kronor.

Önskad anslagskredit för budgetåren 2024-2026 är 3 procent av förvaltningsanslaget för respektive år.

Tabell 7 Anslagskredit 2024-2026

	2023 Prognos	2024 Beräkn.	2025 Beräkn.	2026 Beräkn.
Anslagskredit i procent av tilldelat anslag	3%	3%	3%	3%